

REPERTORIUL AȘEZĂRILOR CULTURII TEI DIN BUCUREȘTI ȘI JUDEȚUL ILFOV

Elena Gavrilă*

Keywords: *Bronze Age, Tei culture, settlement, Bucharest, Ilfov county.*

Cuvinte cheie: *Epoca Bronzului, cultura Tei, așezare, București, județul Ilfov.*

Abstract: *The Tei culture emerged and developed from the Middle Bronze until the Late Bronze Age, being one of the most well-defined cultural manifestations in Wallachia during this period. Bucharest and the Ilfov county fell within its area of development, -with a large number of identified settlements. Since the 1990s, the archaeological research intensified both in Bucharest and the Ilfov county, with most of the excavations having had a rescue or survey character. This repertory includes 84 discoveries, many of them identified following the the rescue excavations conducted in the last years.*

Rezumat: *Cultura Tei s-a conturat și a evoluat din Bronzul Mijlociu până în cel Târziu, fiind una dintre cele mai bine încheiate manifestări culturale din Muntenia în această perioadă. A evoluat inclusiv pe teritoriul municipiului București și al județului Ilfov, fiind descoperite până în prezent un număr însemnat de așezări ale culturii Tei în arealul menționat. Începând cu anii 90 ai secolului trecut, atât teritoriul Bucureștiului cât și cel al județului Ilfov, beneficiază de o atenție sporită din partea arheologilor, majoritatea săpăturilor fiind de salvare sau cercetări de suprafață. Repertoriul de față cuprinde 84 de puncte de înregistrări, cu multe semnalări din ultimii ani când, ca urmare a ritmului construcțiilor, se remarcă o creștere a cercetărilor arheologice cu caracter preventiv.*

Pe teritoriul municipiului București și al județului Ilfov au fost identificate un număr semnificativ de așezări, datate în perioada mijlocie și târzie a epocii bronzului. Articolul de față își propune alcătuirea unui repertoriu actualizat al așezărilor de epoca bronzului din municipiul București și din județul Ilfov, un instrument de lucru util în studierea fenomenelor economice, sociale și culturale din intervalul cronologic menționat. Informațiile de care dispunem până la ora actuală provin în mare măsură din săpături de salvare sau cercetări de suprafață, mai puțin din cercetări sistematice. Cunoștințele despre așezările epocii bronzului din acest spațiu sunt așadar incomplete.

În repertoriul de față sunt incluse nu doar așezările ci și toate punctele în care au fost semnalate urme de locuire din epoca bronzului. Din punct de vedere cronologic, deși titlul articolului de față se referă strict la cultura Tei,

* Muzeul Municipiului București.

sunt incluse și câteva puncte cu manifestări specifice grupului cultural Fundenii Doamnei, întrucât până recent, aceasta a fost considerată drept ultima fază de dezvoltare a culturii Tei. Am acoperit în acest fel, perioada mijlocie și cea târzie a epocii bronzului, inclusiv segmentul cronologic de la finalul acestei epoci (cultura Radovanu).

Metodologie

În funcție de informația disponibilă în literatura de specialitate, am utilizat în realizarea repertoriului de față, un model de fișă standard, după cum urmează:

Nr. Cat. Sit arheologic; 1. Unitatea administrativă (sat/comună/municipiu/județ); 2. Cod RAN/ Cod LMI 2010; 3. Localizare/ coordonate geografice; 4. Tip de sit; 5. Data primei cercetări a sitului/autorul cercetării; 6. Caracterul cercetării/campanii de cercetare; 7. Scurtă descriere a situației arheologice; 8. Încadrare cronologică; 9. Locul de păstrare al materialului arheologic; 10. Bibliografie.

Județul ILFOV:

1. AFUMAȚI

1. com. Afumați; 2. IF-I-s-B-15137; 3. 44°31'47.93"N/26°15'13.72"E, pe malul stâng al lacului Pasărea; 4. așezare; 5. 1977 - Valeriu Leahu; 6. descoperire întâmplătoare urmată de cercetare de suprafață; 7. a fost descoperită o seceră din bronz și fragmente de ceramică; 8. faza a IV-a/Fundenii; 10. Leahu 2003, 18, 78; Schuster *et alii* 2005, 85.

2. BALOTEȘTI

a.1. Balotești sat, comuna Balotești - *La est de sat*; 2. IF-I-m-B-15143.05; 3. 44°37'00.00"N/ 26°06'00.00"E, pe malul stâng al Cociovaliștei, suprapus de Prelungirea Broscari; 4. așezare; 6. cercetare; 7. fragmente de ceramică tipice culturii Tei; 8. faza a IV-a; 10. Schuster *et alii* 2005, 85.

b.1. Balotești sat, comuna Balotești - *La est de sat, între pădurea Pașcani și Cociovaliștea*;

2. IF-I-s-B-15143.04; 3. 44°37'00.00"N/26°06'00.00"E; 4. așezare pe un bot de terasă; 5. 1986 - Vasilica Sandu; 6. cercetare de suprafață/1986; 7. au fost descoperite fragmente ceramice decorate cu măturica, brâuri alveolate, triunghiuri hașurate și spirale executate prin împunsături succesive, etc; 8. faza a III-a; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 313-314.

c.1. Balotești sat, comuna Balotești - *Sanatoriul TBC*; 2. IF-I-s-B-15144.04; 3. 44°37'00.00"N/ 26°06'00.00"E, pe malul sudic al râului; 4. așezare pe o terasă cu pantă domoală; 5. 1986 - Vasilica Sandu 6. cercetare de suprafață/1986; 7. fragmente ceramice decorate cu măturica și brâu crestă oblic; 8. faza a III-a; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 307.

d.1. Balotești sat, comuna Balotești - *Marginea de nord-est a satului, la dreapta Șoselei Balotești*; 2. 100978.01/IF-I-m-B-15143.06; 3. 44°37'00.00"N/26°06'00.00"E; 4. așezare; 5. 1986 - Vasilica Sandu; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 313; Leahu 2003, 18; Schuster *et alii* 2005, 85.

3. BĂLĂCEANCA

1. comuna Cernica, județul Ilfov; 2. IF-I-m-A-15146; 3. 44°23'28.95"N/26°16'2.60"E, în curtea spitalului de boli nervoase; 4. așezare; 5. 1923 - Radu Vulpe; 6. cercetare de suprafață, 1923; cercetări sistematice, 1926-1927 - Ion Nestor; 1943-1948 - Mircea Petrescu-Dîmbovița, 1969-1970 - M. Petrescu-Dîmbovița, Eugen Comșa; 7. au fost descoperite fragmente ceramice-material inedit; cultura Tei; 10. Leahu 2003, 18; Schuster *et alii* 2005, 86.

4. BĂLTENI

1. comuna Periș, județul Ilfov; 2. IF-I-s-B-15149; 3. 44°42'52.95"N/26°02'005.84"E, în partea de nord-est a satului, la confluent Văii Podișaru cu Lacul Mănăstirea; 4. așezare pe un bot de terasă; 5. 1986 - 1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice. 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 292; Schuster *et alii* 2005, 86.

5. BERCENI

1. comuna Berceni, județul Ilfov; 3. în partea de sud a acesteia, pe o suprafață întinsă; 4. așezare Tei; 5. An necunoscut - V. Leahu; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice - material inedit; 8. cultura Tei; 9. MMB (?); 10. Schuster *et alii* 2005, 87.

6. BRĂNEȘTI

1. comuna Brănești, județul Ilfov; 3. 44°27'19.41"N/26°21'25.38"E, pe malul lacului Pasărea; 4. așezare (distrusă, cu ocazia lucrărilor de construcție a șoselei București-Călărași); 5. 1963 - D. Berciu; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice; 8. cultura Tei; 10. Leahu 2003, 36; Schuster *et alii* 2005, 87.

7. BUDA-CORNETU

1. comuna Bragadiru, județul Ilfov; 3. 44°21'21.48"N-44°21'00.00"N/26°57'23.96"E-25°57'00.00"E, la est de șoseaua care traversează actualul baraj peste Argeș; 4. așezare; 5. 1988 - Vasile Boroneanț; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente de ceramică de epoca bronzului; 8. cultura Tei; 10. Mănuclu-Adameșteanu 2005, 308-309; Schuster *et alii* 2005, 89.

8. BUFTEA

a.1. Mănești-Buftea, județul Ilfov; 2. IF-I-s-A-15135; 3. 44°34'12.00"N/25°57'00.00"E; 4. așezare; 5. 1981 - Aristide Ștefănescu; 6. cercetare de teren; 7. ceramică foarte fragmentată; 8. cultura Tei; 10. Zănescu 1992, 364; Schuster *et alii* 2005, 89.

b.1. cartierul *Flămânzi*, oraș Bufta, județul Ilfov; 2. IF-I-s-A-15135; 3. 44°34'12.00"N/25°57'00.00"E, pe malul drept al pârâului Colentina; 4. așezare pe o terasă medie, străbătută de viroage; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice; 8. cultura Tei; 10. Ștefănescu 2005, 281.

9. BURIAȘ

1. comuna Periș, județul Ilfov; 2. IF-I-s-B-15157.02; 3. 44°44'03.00"N/25°58'56.60"E, la 200 m E de șoseaua Buriaș-Ciocănari și 50 m nord-vest de pădurea Buriaș; 4. așezare; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice de epoca bronzului, material foarte corodat; 8. perioada mijlocie (cultura Tei, fazele I-III) a epocii bronzului; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 290; Schuster *et alii* 2005, 90.

10. CĂCIULAȚI

a.1. comuna Moara Vlăsiei, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15158.01; 3. 44°37'44.16"N/26°10'10.35"E, la stânga Cociovaliștei, de o parte și de alta a șoselei ce traversează râul peste barajul 16; 4. așezare Tei pe malul înalt al râului; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice sporadice, decorate cu măturica și/sau brâu alveolat sau neted; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 315; Schuster *et alii* 2005, 90.

b.1. comuna Moara Vlăsiei, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15158.02; 3. 44°37'44.16"N/26°10'10.35"E, la stânga Cociovaliștei, la nord de colțul nord vestic al satului, la 750 m spre E de Șoseaua; 4. așezare pe bot de terasă ce coboară spre o vale secată; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material scos de arături: chirpici și ceramică decorată și nedecorată în cantitate mare; 8. grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 315; Schuster *et alii* 2005, 90.

c.1. comuna Moara Vlăsiei, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15158.06; 3. 44°37'44.16"N/26°10'10.35"E, între pădurea Pașcani și calea ferată București-Snagov; 4. așezare pe o terasă înaltă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material scos de arături: fragmente ceramice rare însoțite de o cantitatea mare de chirpici; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 315; Schuster *et alii* 2005, 90.

11. CĂLDĂRARU

1. comuna Cernica, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15161.07; 3. 44°25'21.01"N/26°16'2.11"E, pe malul lacului Cernica; 4. așezare Tei situată pe platou; 5. 1960 - Gheorghe Cantacuzino, Sebastian Morintz; 6. cercetări arheologice sistematice/1960-1974 - Gh. Cantacuzino și S. Morintz 1960-1967; E. Comșa; 8. cultura Tei; 9. MNA, MMB și Muzeul Satului; 10. Leahu 2003, 19; Schuster *et alii* 2005, 90.

12. CIOFLICENI

1. La est de sat, comuna Snagov, județul Ilfov; 2. 105188.02, tarlăua 222, parcela

807; 3. spre valea Orzarului la est și lacul Snagov spre nord; 4. așezare pe un platou înalt; 5. 2010 - Gheorghe Mănușu-Adameșteanu; 6. Cercetări arheologice preventive; 7. ceramică de epoca bronzului din strat; gropi și locuințe hallstattiene și de sec. VI-VII p. Chr.; 8. cultura Tei (faza a IV-a) și grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB; 10. Gh. Mănușu-Adameșteanu *et alii* 2011, 174-176.

13. CHIAJNA

1. comuna Chiajna, județul Ilfov; 2. 179258.01/IF-I-m-B-15166.04; 3. 44°27'35.98"N/25°58'30.02"E/pe malul drept, înalt al Dâmboviței, între conac și cimitir; 4. așezare; 8. cultura Tei - probabil fazele I-III (?); 10. LMI 2010; OMCC 2010: 1434, poz. 154.

14. CHITILA

a.1. *Cărmidărie (fosta fabrică „7 Noiembrie”)*, comuna Chitila, județul Ilfov; 2. 179294.04/IF-I-s-B-15168; 3. pe malul drept al lacului Chitila; 4. așezare; 5. 1977 - V. Boroneanț; 6. cercetări arheologice preventive; 7. așezare cu mai multe locuințe, ceramică și piese din silex; 8. fazele I-IV ale culturii Tei; 9. MMB; 10. Boroneanț 1981, 195-225; Leahu 2003, 19.

b.1. *Ferma Pomicolă*, comuna Chitila, județul Ilfov; 2. 179294.04/IF-I-s-B-15168; 3. pe malul Colentinei; 4. așezare; 5. 1977 - V. Boroneanț; 6. cercetări de suprafață; 10. Leahu 2003, 19.

c.1. *Grădina de zarzavat*, comuna Chitila, județul Ilfov; 2. 179294.04/IF-I-s-B-15168; 3. pe malul Colentinei; 4. așezare; 5. 1977 - V. Boroneanț; 6. cercetări arheologice preventive; 7. fragmente de chirpic, fragmente de vatră, oase de animale și ceramică decorată cu măturica, brăuri în relief, simple sau alveolate, amplasate imediat sub buza vaselor; 8. fazele I-II, IV ale culturii Tei; 9. MMB; 10. Boroneanț *et alii* 2007, 45-54.

15. COCIOAC

a.1. *Marginea estică a satului*, comuna Periș, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15178.02; 3. 44°40'03.95"N/26°01'52.36"E, pe malul sudic al lacului Snagov, la cca 100 m sud-est de drumul ce traversează Snagovul; 4. așezare Tei pe un bot de terasă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice mărunte și corodate; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 295; Schuster *et alii* 2005, 91.

b.1. *La Clinceanu*, comuna Periș, județul Ilfov, 2. IF-I-m-B-15178.04; 3. 44°40'03.95"N/26°01'52.36"E, la 500 m est de sat, pe malul sudic al Snagovului; 4. așezare Tei pe o terasă înaltă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic mărunțit, unele fragmente fiind decorate cu măturica; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 295.

c.1. comuna Periș, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15178.02; 3. 44°40'03.95"N/26°01'52.36"E, la 1000 m sud-est de calea ferată București Ploiești și 500 m

V de drumul Periș-Ostratu, 4. așezare Tei pe terasa joasă de pe malul drept al râului Vlășia; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic decorat cu măturica și chirpici; 8. probabil Tei timpuriu; Sandu-Cuculea 1992, 301; Schuster *et alii* 2005, 91.

16. DOMNEȘTI-ȘCOALA VECHE

1. comuna Domnești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-A-15190.04; 3. 44°24'00.00"N/25°55'00.00"E, pe malul de nord al râului Sabar, înainte de confluența sa cu Ciorogârla; 4. așezare Tei pe terasa înaltă a râului; 5. sit cunoscut din 1985 dar cercetat în 1988 și anii următori - V. Boroneanț; 6. cercetare preventivă; 7. fragmente ceramice răzlețe, antrenate; 8. cultura Tei; 10. Zănescu 1992, 370; Boroneanț 2005, 26; Schuster *et alii* 2005, 93.

17. DUDU

1. comuna Chiajna, județul Ilfov, 3. 44°27'32"N/25°58'45"E, de pe teritoriul satului; 4. așezare; 6. cercetarea de suprafață (?); 7. vas cu două torți supraînălțate - material inedit; 8. faza a IV-a a culturii Tei; 10. Leahu 1966, 18-19; Leahu 2003, 21.

18. DUMBRĂVENI

1. *La Nisipărie IV*, comuna Balotești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-20264.03; 3. 44°38'08.00"N/26°06'58.77"E, pe malul stâng al Cociovaliștei, la vest de biserica cu cimitir; 4. așezare Tei pe o terasă medie; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. mai multe locuințe și complexe deranjate de arături; material ceramic abundent, cu decor variat; 8. cultura Tei; 10. Sandu-Cuculea 1992, 312; Leahu 2003, 21; Schuster *et alii* 2005, 93.

19. GHERMĂNEȘTI

1. comuna Snagov, 2. 3. 44°41'18.69"N/26°08'37.32"E, pe malul drept al râului Vlășia, la cca 200 m est de podul peste Vlășia al căii ferate București-Snagov; 4. așezare pe un bot de terasă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice răzlețe, unele decorate cu măturica; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 309; Schuster *et alii* 2005, 94.

20. GLINA

a.1. Bobești Valea lui Poleașcă, județul Ilfov; 3. 44°23'00.08"N/26°15'00.07"E, la cca 500 de m nord-vest de foișorul de apă; 4. așezare Tei; 5. 1969-1970 - E. Comșa și M. Petrescu-Dîmbovița; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice din pastă fină, bine frământată, de culoare galbenă-roșcată, atribuite culturii Tei; 8. cultura Tei; 10. Chirică, Popovici-Baltă, 1973, 356, fig. 6/8, 3/2, Leahu 2003, 21.

b.1. Glina, județul Ilfov; 3. 44°23'00.08"N/26°15'00.07"E, pe tell; 4. așezare Tei; 5. 1969-1970 - E. Comșa și M. Petrescu-Dîmbovița; 6. săpături arheologice; 7. fragmente ceramice atribuite culturii Tei; 8. cultura Tei; 10. Nestor 1927-1932, 272; Leahu 2003, 21; Schuster *et alii* 2005, 88.

21. FUNDENI

a.1. comuna Dobroești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-17881.05 (fost B-I-m-B-17881.02); 3. 44°27'00.00"N/26°11'00.00"E, la est de biserica Fundenii Doamnei, pe malul nordic al lacului Fundeni; 4. așezare Tei; 8. grupul cultural Fundenii Doamnei.

b.1. comuna Dobroești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-17881; 3. la 600 m nord de stațiunea Fundenii Doamnei, pe malul estic al lacului Fundeni; 4. așezare; 5. 1957 - Panait I. Panait și V. Leahu; 6. cercetare de suprafață; 7. Puțină ceramică; 8. grupul cultural Fundenii Doamnei; 10. Leahu 2003, 20.

22. GRĂDIȘTEA

a.1. *La nord de conacul Hagi Tudorache Constantin și biserica Sf. Vineri*, comuna Grădiștea, județul Ilfov, 2. IF-I-m-B-15198.03; 3. 44°39'47.84"N/26°18'02.01"E, pe malul sudic al lacului Căldărușani, între Valea Ceada spre vest și o vâlcea secată spre est; 4. așezare; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice cu butoni și brâu alveolat, materialul fiind răzleț și corodat; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 318; Schuster *et alii* 2005, 95.

b.1. *La nord-est de Primărie (Casa Greceanu)*, comuna Grădiștea, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15199.02; 3. 44°39'47.84"N/26°18'02.01"E, pe malul sudic înalt al lacului Căldărușani; 4. așezare Tei, pe un bot de terasă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic dintre care un fragment decorat cu două brăuri alveolate paralele dispuse sub buză; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 318; Schuster *et alii* 2005, 95.

c.1. *La Ceair*, pe malul sudic al lacului Căldărușani; 2. 103452.01, IF-I-m-B-15197.02; 3. pe malul sudic al lacului Căldărușani; 4. așezare Tei; 8. faza a III-a; 10. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1595, poz.279

23. JILAVA

1. comuna Jilava, județul Ilfov; 3. 44°20'01.82"N/26°04'44.78"E; 4. așezare Tei; 5. în anii '40 - D. V. Rosetti; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic; 8. cultura Tei; 10. Leahu 2003, 22.

24. LIPIA

1. sat Lipia, comuna Gruiu, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15203.02; 3. 44°42'35.13"N/26°15'32.27"E, pe malul drept al râului Cociovalișea, la 750 de m sud-vest de podul peste râu al șoselei Moara Vlăsiei-Lipia și 250 m est de granița dintre comuna Moara Vlăsiei cu Gruia; 4. așezare Tei pe o terasă înaltă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. locuințe Tei dispuse paralel cu muchia terasei, având cca 15-20 de m între ele; materialul recoltat

este reprezentat exclusiv de ceramică, cu decor variat; 8. cultura Tei; 10. Sandu-Cuculea 1992, 316.

25. MĂGURELE

a.1. *Movila Filipescu (la 200 m spre sud-est)*, oraș Măgurele, județul Ilfov; 2. IF-I-m-A-15141.05; 3. pe malul nordic al râului Ciorogârla, pe panta terasei; 4. așezare; 5. 1959-1962 - Petre Roman; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente răzlețe de ceramică; 8. cultura Tei; 9. IAB (?); 10. Roman 2012, 75, punct 50c.

b.1. *la 10 m sud de canalul Argeș-Ciorogârla-Dâmbovița*, oraș Măgurele, județul Ilfov; 2. IF-I-m-A-15141.05; 3. pe marginea terasei; 4. așezare; 5. 1959-1962 - P. Roman; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente răzlețe de ceramică; 8. cultura Tei; 9. IAB (?); 10. Roman 2012, 75, punct 51.

c. *1. la 120 m de marginea lizierei și 50 m vest de drumul Bolintin-Dârvări*, oraș Măgurele, județul Ilfov; 2. IF-I-m-A-15141.05; 3. pe panta unei terase; 4. așezare; 5. 1959-1962 - P. Roman; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente răzlețe de ceramică; 8. cultura Tei; 9. IAB (?); 10. Roman 2012, 75, punct 52a.

26. MECHEAUA

1. *Fosta stație de pompare*, sat Mecheaua, comuna Corbeanca, județul Ilfov, 2. IF-I-m-B-15180.05; 3. 44°36'12.07"N/26°03'16.15"E, în partea de sud-est a satului, la granița cu Săftica; 4. așezare Tei pe terasa înaltă; 5. 1986-1987 - Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice recoltate din loturile în folosința sătenilor din Mecheaua, o parte din ele decorate cu măturica, brâuri alveolate și butoni; 8. cultura Tei; 10. Sandu-Cuculea 1992, 310.

27. OTOPENI

1. oraș Otopeni, județul Ilfov, 2. IF-I-m-B-15216.04; 3. 44°27'56.34"N/26°27'30.37"E, pe malul pârâului Pasărea, la 800 m est de șoseaua București-Ploiești, în dreptul Km 16,250; 4. așezare; 5. 1966-1967 - V. Leahu; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice; 8. faza a III-a/grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB; 10. Leahu 1968a, 27-39; Leahu 2003, 23.

28. PANTELIMON

1. *Eurial Invest S.A.*, oraș Pantelimon, județul Ilfov; 2. la nord de pădurea Pantelimon, respectiv la est de lacul cu același nume; 3. 44°27'13.51"N/26°13'19.1"E; 4. așezare Tei; 5. sit cercetat în 1948 - E. Comșa; 6. cercetare preventivă din 2004; 7. material exclusiv ceramic, corodat, unele fragmente decorate; 8. Tei final; 9. MMB (?); 10. Mănuclu Adameșteanu *et alii* 2005, 94-96.

29. PASĂREA

1. *La sud de sat*, comuna Brănești, județul Ilfov; 2. RAN 101323.01; 3. 44°28'17.28"N/26°19'19.27"E-T 73, P269, Lot 2, pe malul stâng al văii Pasărea; 4. așezare; 5. cercetări de suprafață în 1999, 2004, 2007-2008; 6. cercetare preventivă; 7. locuințe Tei cu ceramică și unelte de silex; 8. grupul cultural

Fundenii Doamnei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 2005, 37-38; CCA 2007 campania 2006, punct 137.

30. PERIȘ

1. *Valea Pescăriei*, comuna Periș, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15220.06; 3. 44°40'40.50"N/26°02'06.92"E, pe malul drept al buclei văii Pescăriei, la 450 m est de drumul Periș-Ostratu; 4. așezare Tei; 6. cercetare preventivă; 7. material arheologic compus din ceramică, oase și chirpici, toate recoltate din stratul negricios cu o grosime variabilă (20-30 cm); 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 294; Schuster *et alii* 2005, 99.

31. PETRĂCHIOAIA

1. comuna Petrăchioaia, județul Ilfov; 2. IF-I-s-B-15223; 3. 44°34'22.40"N/26°18'57.53"E, pe malul vestic al Mostiștei, în dreptul puțului de lângă podul de pe șosea; 4. așezare; 5. 1972 - Done Șerbănescu, George Trohani; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice specifice fazei I a culturii Tei; 8. faza a III-a; 9. MMB; 10. Șerbănescu, Trohani, 1978, 39, fig. 4/2-3.

32. POPEȘTI-LEORDENI

1. *Botul Malului/Borna Geodezică*, oraș Popești-Leordeni, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15228.06; 3. 44°23'00.00"N/26°10'00.00"E, pe malul drept al Dâmboviței, în marginea nord-vest a fostului sat Leordeni; 4. așezare Tei; 5. 1989; 6. sondaj arheologic; 7. două bordeie și o vatră; 8. cultura Tei; 10. Turcu, Ștefănescu 1992, 215; Leahu 2003, 24; Schuster *et alii* 2005, 100.

33. SĂFTICA

a.1. *La Cimitir*, comuna Balotești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15191.08; 3. 44°37'39.85"N/26°04'06.36"E; pe stânga confluenței unei vâlcele cu un pâraias paralel cu Șoseaua Săftica-Mecheaua; 4. așezare; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente de ceșcuțe din faza a III-a, decorate cu motive geometrice prin tehnica împunsăturilor succesive; 8. faza a III-a; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 311; Schuster *et alii* 2005, 101.

b.1. *La Nisipărie II*, comuna Balotești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15191.12; 3. 44°37'39.85"N/26°04'06.36"E, la 500 m de marginea satului, pe malul stâng al Cociovaliștei, între valea Pâslari și o altă vale secată; 4. așezare Tei pe un bot de terasă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. lame de silex și fragmente de ceșcuțe decorate cu motive romboidale hașurate, prin împunsături succesive; 8. grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB, 10. Sandu Cuculea 1992, 312, pl. II/12; Schuster *et alii* 2005, 101.

c.1. *La Izlaz și Cimitir*, comuna Balotești, județul Ilfov; 2. RAN 100996.03, IF-I-m-B-15191.08; 3. 44°37'39.85"N/26°04'06.36"E, între malul stâng al Cociovaliștei și marginea de vest a satului, lângă fermele de creștere a taurinelor și construcțiile fostului C.A.P. de la est de șoseaua București-Ploiești; 4. așezare;

6. cercetare de suprafață; 8. faza a III-a; 10. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1609, poz. 420.

d.1. în marginea de *nord-est a satului*, comuna Balotești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-20258.02; 3. 44°37'39.85"N/26°04'07.16"E, pe malul drept înalt al râului Vlășia, la cca 100 de m est de șoseaua București-Ploiești; 4. așezare; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. cel puțin două locuințe de epoca bronzului; materialul recoltat este destul de abundent dar corodat puternic (ceramică, chirpici etc); 8. cultura Tei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 306; Schuster *et alii* 2005, 101.

e.1. comuna Balotești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15191.023; 3. 44°37'39.85"N/26°04'07.16"E, la 250 de m sud de clădirile fermei avicole și 300 m vest de barajul nr. 8; 4. așezare Tei pe platoul și panta unei terase înalte de pe malul stâng al Cociovaliștei; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. așezare deranjată de lucrări agricole, cu locuințe de epoca bronzului, cel mai probabil cultura Tei; material ceramic mărunțit, unele fragmente fiind decorate cu măturica, cu butoni sau brâu alveolat; 8. cultura Tei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 311; Schuster *et alii* 2005, 101.

f.1. comuna Balotești, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-20265.03; 3. 44°37'39.85"N/26°04'07.16"E; la 750 m de colțul de nord-vest al pădurii Vlășia; 4. așezare pe un bot de terasă înaltă, între două văi secate, pe malul drept al râului Vlășia; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice decorate cu brâu alveolat aplicat sau realizat prin segmentarea buzei; 8. cultura Tei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 302, Schuster *et alii* 2005, 101

34. SILIȘTEA-SNAGOVULUI

1. *La Coșarnă*, comuna Gruiu, județul Ilfov, 2. IF-I-m-B-15236.02; 3. 44°44'25.12"N/26°10'30.26"E, între valea Țigăncilor și valea Coadelor; 4. așezare pe un bot de terasă și platoul aferent; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic cel mai probabil specific culturii Tei; 8. cultura Tei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 301, Schuster *et alii* 2005, 102.

35. SNAGOV

1. *Coadă Chiot*, comuna Snagov, județul Ilfov; 2. cod RAN 105179.01; 3. 44°42'18.24"N/26°10'16.95"E, în câmpia Snagovului, pe malul drept al unei văi afluate lacului Snagov; 4. așezare pe un bot de terasă; 5. sit descoperit 1999; 6. cercetare preventivă 2006; 7. unelte din piatră șlefuită și fragmente ceramice sporadice, recuperate din strat, decorate cu măturica; 8. cultura Tei; 10. CCA 2007, campania 2006, punct 175.

36. TÂNCĂBEȘTI

a.1. *La Ogresie*, comuna Snagov, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15240.04, 3.

44°40'51.59"N/26°04'25.85"E; 4. așezare Tei pe un bot de terasă de mici dimensiuni delimitat de două vâlcele; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic abundent, scos la suprafață de diverse lucrări agricole, predomină cel decorat cu măturica; 8. faza I; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 299; Leahu 2003, 15; Schuster *et alii* 2005, 103.

b.1. În zona confluenței văii Lacul Ciurii cu lacul Snagov, comuna Snagov, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15240.05; 3. 44°40'51.59"N/26°04'25.85"E , pe malul vestic; 4. așezare pe un bot de terasă medie; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material ceramic mărunțit și corodat, decorat cu brâu alveolat și butoni mici dimensiuni; 8. fazele fnale ale culturii Tei, probabil faza a IV-a și grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 299; Schuster *et alii* 2005, 103.

c.1. *Gospodăria Mitu al lui Belu*, comuna Snagov, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15240.02; 3. 44°40'51.59"N/26°04'25.85"E, pe malul drept al lacului Snagov; 4. așezare pe o terasă medie situate între două vâlcele secate; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. așezare cu trei locuințe identificate, datate în perioada târzie a epocii bronzului și o cantitate foarte mare de ceramică provenind atât din umplutura locuinței cât și de la o vatră sau cuptor. Decorul este variat, la fel și formele vaselor; 8. faza a IV-a și grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 299 și pl. III; Leahu 2003, 15; Schuster *et alii* 2005, 103.

d.1. *Marginea estică a satului*, comuna Snagov, județul Ilfov; 2. IF-I-m-B-15240.01; 3. 44°40'51.59"N/26°04'25.85"E, la confluența cu valea Mitu a lui Belu; 4. așezare pe un bot de terasă, pe malul stâng al Snagovului; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. ceramică fragmentară, corodată, în mare parte nedecorată; 8. perioada mijlocie a epocii bronzului (fazele I-III); 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 300; Schuster *et alii* 2005, 103.

37. TÂNGANU

a.1. comuna Cernica, județul Ilfov; 3. 44°24'10.57"N/26°18'53.62"E, pe malul stâng al Dâmboviței, de-a lungul laturii vestice a unui bot de terasă afectat de traseul autostrăzii București-Constanța; 4. așezare Tei pe un bot de terasă; 5. 1992 - Vasilica Sandu-Cuculea; 6. cercetare preventivă; 7. s-au cercetat două locuințe de suprafață și o groapă menajeră; 8. faza III; 9. MMB; 10. CCA 1997, 116, punct 269.

b.1. comuna Cernica, județul Ilfov; 3. 44°24'10.57"N/26°18'53.62"E, în apropiere de confluența râurilor Dâmbovița și Colentina; 4. așezare Tei pe un bot de terasă; 5. Vasilica Sandu-Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 8. fazele I-II; 9. MMB; 10. Schuster *et alii* 2005, 103.

39. VLĂDICEASCA

a.1. comuna Snagov, județul Ilfov; 2. IF-I-s-B-20266 (fost IF-I-s-B-20263); 3. 44°40'05.94"N/26°05'04.74"E, la 500 m nord de colțul nord vest al pădurii

Vlăsia, în apropiere de granița cu Periș, pe un drum agricol, între două vâlcele secate, inițial afluate Vlăsiei; 4. așezare Tei; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. material scos de arături, ceramică friabilă, nedecorată și chirpici; 8. cultura Tei; 9. MMB, 10. Sandu-Cuculea 1992, 303-304. **b.1.** comuna Snagov, județul Ilfov; 2. IF-I-s-B-20266 (fost IF-I-s-B-20263); 3. 44°40'05.94"N/26°05'04.74"E, pe malul stâng al Vlăsiei, la 100 m est de granița dintre Săftica și Cocioc; 4. așezare Tei pe un bot de terasă; 5. 1986-1987 - Vasilica Sandu Cuculea; 6. cercetare de suprafață; 7. ceramică de culoare cenușie, nedecorată; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 304-305.

Municipiul BUCUREȘTI:

1. *La Stejar*, cartier Băneasa-sector 1, București; 2. B-I-s-B-17864, cod RAN 179132.07; 3. 44°40'12.00"N/27°42'00.00"E, pe malul nordic al lacului Grivița, respectiv pe malul stâng al Colentinei; 4. două așezări, localizate una în luncă, cea de-a doua pe prima terasă a râului, cu patru locuințe de suprafață identificate; 5. stațiune identificată de D. V. Rosetti - 1929; ulterior, au loc cercetări de suprafață în 1960 iar în perioada 1962-1963, Margareta Constantiniu și V. Leahu, organizează alte două campanii de cercetări arheologice de salvare; 6. cercetări arheologice de suprafață; 7. material ceramic abundent, unelte din piatră și bronz; 8. fazele III-IV; 9. MMB, 10. Leahu 1965, 3-16; Leahu 2003, 26; Schuster *et alii* 2005, 87.

2. Lunca Bârzești, cartier Berceni, sector 4, București; 2. B-I-s-B-17906/179132.47; 3. 44°23'20.84"N/26°06'57.15"E, pe terasa înaltă a Dâmboviței, între str. Lunca Bârzești și șoseaua Vitan-Bârzești; 4. așezări de epoca bronzului situate în mai multe puncte, pe trei boturi de terasă ale malului sudic al râului Dâmbovița; 5. 1988-1989 - Vasilica Sandu (cu ocazia lucrărilor de amenajare a Lacului Văcărești - București); 6. săpături de salvare; 7. bordeie, gropi și material ceramic abundent; 8. faza II - cultura Tei și grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB; 10. Sandu-Cuculea 1992, 163-195, Situri 1996, 20, poz. 33C.

3. Bucureștii Noi, *Fosta cărămidărie Bazilescu/Înfrățirea Muncii*; 3. 44°30'00.00"N/26°02'00.00"E, pe malul drept al Colentinei, pe o terasă înaltă care domina zona de întâlnire a Colentinei cu lacul Tei; 4. așezare cu două niveluri de locuire; 5. D.V. Rosetti - 1928; 1929-1930 - D.V. Rosetti și I. Nestor; 6. sondaje și cercetări de teren cu caracter preventiv; 7. gropi-cuptoare în formă de sac, cu cenușă și pământ ars pe fund; 8. cultura Tei; 9. MMB, 10. Rosetti 1932, 10; Leahu 1966, 9; Leahu 2003, 26.

4. Cățelu Nou, municipiul București; 2. 179132.26/B-I-m-B-17883.05; 3. 44°26'15.95"N/26°12'5.30"E, pe malul drept al bălții Colentina-Pantelimon, 4. așezare, pe un bot de deal - prelungire a terasei înalte a Colentinei și pe terasa

de la sud-vest; 5. 1959 - V. Leahu; 6. cercetare de suprafață/1959, cercetare arheologică/1960 (două campanii arheologice), 1961, 1963-1964; 7. așezare cu mai multe locuințe; 8. faza I, III; 9. MMB; 10. Leahu 1963, 15-43; Leahu 2003, 26; Schuster *et alii* 2005, 86.

5. Dealul Grozăvești, sector 6, București; 3. 44°26'17.89"N/26°03'36.14"E, în partea de vest a orașului, pe malul drept al râului Dâmbovița; 4. așezare pe o terasă înaltă; 6. cercetare sistematică și de suprafață întreprinse de P. I. Panait și A. Ștefănescu; 7. intervențiile constructorilor au scos la iveală pe o suprafață întinsă foarte multe fragmente ceramice, fără a se fi identificat apartenența lor la un complex arheologic; 8. cultura Tei; 10. Ștefănescu 1981, 275.

6. Dealul Piscului, sector 4, București; 2. 179132.45/B-I-s-A-17904; 3. 44°24'20.72"N/26°06'33.79"E, pe malul drept al Dâmboviței, în spatele cimitirului Bellu; 4. așezare pe un bot de deal, prelungire a terasei înalte a Dâmboviței; 5. Margareta Constantiniu. 8. cultura Tei; material inedit; 9. MMB; 10. Schuster *et alii* 2005, 88; Leahu 2003, 26.

7. *Ferma Roșie*, Pipera, București; 3. 44°30'00.00"N/26°08'00.00"E, pe malul estic al brațului sudic al bălții Pipera; 4. așezare; 5. 1965 - V. Leahu; 6. sondaj arheologic; 8. grupul cultural Fundenii Doamnei; 9. MMB (?); 10. Rosetti, Morintz 1959, 27-28; Schuster *et alii* 2005, 27.

8. *Fosta fabrică de bere Opler*, Panduri, sector 6, în prezent Academia Militară; 3. 44°25'30.97"N/26°04'18.98"E, pe valea Dâmboviței; 4. așezare; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice fără complexe identificate cu ocazia unor lucrări de construcție; 10. Morintz, Rosetti 1959, 27; Leahu 2003, 27; Schuster *et alii* 2005, 88.

9. Giulești Sârbi, București; 2. 179132.124, B-I-m-A-17884.05; 3. 44°28'38.43"N/25°59'59.25"E, la stânga Dâmboviței, în apropiere de cimitir și mănăstirea Chi-ajna; 4. așezare Tei pe terasa înaltă; 5. 1958 - P. I. Panait; 6. cercetare de suprafață/1958; cercetări arheologice/1958 - Margareta Constantiniu și V. Leahu; 7. în profilul lutăriei s-au observat fragmente ceramice de factură Tei, gropi menajere, chirpici provenind de la o structură de locuire cu vatră neidentificată în teren, unelte din piatră și oase de animale; 8. faza a IV-a - cultura Tei și grupul Fundenii Doamnei; 9. MMB; 10. Leahu 1963a, 219-246; Leahu 1966, 18; Schuster *et alii* 2005, 88.

10. *Intrarea Urcușului*, Parcul Tineretului, București-sector 4; 2. B-I-m-A-17904.05; 3. extremitatea estică a parcului, pe malul drept al Dâmboviței, între Lacul Tineretului la nord-vest și str. Dâmbului la sud; 4. așezare; 6. 1991-1992 - cercetări arheologice care urmăreau surprinderea vestigiilor unei așezări rurale din sec. XIV-XV; 6. cercetări de salvare în 1999, cu ocazia unor lucrări de canalizare; 8. epoca bronzului târziu, cultura Tei (faza IV); 10. Situri 1996, 22, poz. 33I.

- 11.** Militari-Câmpul Boja, București; 2. 179132.29/B-I-m-A-17886.06; 3. 44°26'55.12"N/26°1'33.43"E, în partea de vest a municipiului București, în cartierul Militari, pe malul sudic al lacului Dâmbovița, între Aleea Lacul Morii la nord și str. Dâmboviței la sud, străpuns de canalul Argeș spre vest; 4. așezare; 5. sondaj 1957, urmat de săpături arheologice sistematice în 1958 și 1960-1961 cu Gheorghe Cazimir, Vlad Zirra, Margareta Constantiniu, P. I. Panait, Suzana Dolinescu, Mioara Zgîbea/Turcu; 1978-1985 - Mioara Turcu, Vasilica Lancuzov/Sandu-Cuculea; 1994, 1996-1999 - Mircea Negru; 1997, 2003-2004 - M. Negru, C. Schuster, A. Morintz; 2005 - M. Negru, Rodica Ursu, C. Schuster, Alexandra Comșa, Alexandru Morintz, Cătălina Semuc, Eugen Teodor, Alexandru. Bădescu; 6. cercetare de suprafață 1922, cercetări arheologice sistematice începând cu 1958; 7. au fost identificate gropi menajere cu material aparținând culturii Tei; 8. faza a IV-a; 9. MMB și Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” - Centrul de Tracologie; 10. Zirra, Cazimir 1963, 49; Negru *et alii* 2000, 25-26; Negru *et alii* 2005, 85; Negru *et alii* 2006, 104; Schuster, Negru 1999, 19-20.
- 12.** Pantelimon, sector 2, București; 3. la periferia sud-est a Bucureștiului, pe partea dreaptă a șoselei ce duce spre comuna Pantelimon; 4. așezare pe un bot de deal; 5. 1959 - Gheorghe Bichir; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice descoperite în urma distrugerii promontoriului; 8. cultura Tei; 10. Leahu 2003, 27; Schuster *et alii* 2005, 88.
- 13.** Pantelimon - *Eurial Invest S.A.*, sector 2, București; 3 pe malul drept al Colentinei; 4. așezare; 5. 1948 - E. Comșa; 7. fragmente ceramice de epoca bronzului - Tei final. 8. așa numitul grup Fundeni-Govora (faza a IV-a a culturii Tei și grupul cultural Fundenii Doamnei; 10. Mănuclu-Adameșteanu *et alii* 2005, 94; Schuster *et alii* 2005, 88.
- 14.** Pantelimon - *Parc*, sector 2, București; 3. pe malul drept al Colentinei; 4. așezare; 5. 1948 - E. Comșa; 8. așa numitul grup Fundeni-Govora (faza a IV-a a culturii Tei și grupul cultural Fundenii Doamnei; 10. Mănuclu-Adameșteanu *et alii* 2005, 85; Schuster *et alii* 2005, 88-89.
- 15.** Plumbuita -Toboc, sector 2, București; 3. 4°28'20.57"N/26°07'58.10"E, pe malul stâng al Colentinei; 4. așezare pe un pînten de terasă; 5. 1958 - Panait I. Panait, V. Leahu; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice cu frecvență relativ mare; 8. cultura Tei; 10. Leahu 2003, 27; Schuster *et alii* 2005, 89.
- 16.** Strada Ziduri între Vii, sector 2 București; 2. 179132.23/B-I-s-B-17880; 3. 44°27'12.54"N/26°09'09.79"E, pe malul lacului Fundeni; 4. așezare pe terasa înaltă de pe malul drept al Colentinei; 5. D. V. Rosetti, 7. depunere arheologică pe mai multe niveluri, cu un strat datat în epoca bronzului târziu; 8. faza a IV-a a culturii Tei; 10. Leahu 2003, 27.

17. Străulești, sector 6, București; 3. 44°30'36.65"N/26°01'25.89"E, în apropierea cimitirului Străulești; 4. așezare pe un bot de deal; 5. 1951; 6. cercetare de suprafață cu prilejul unor lucrări rutiere; 7. fragmente ceramice fără context; 8. cultura Tei; 10. Leahu 2003, 27; Schuster *et alii* 2005, 89.

18. Ștrandul Libertății, sector 6, București; 4. așezare pe un deal în apropiere de ștrand; 5. D. V. Rosetti; 6. cercetare de suprafață; 7. fragmente ceramice fără a fi identificat vreun complex în sine, materialul fiind inedit; 8. cultura Tei; 10. Leahu 2003, 27; Schuster *et alii* 2005, 89.

19. Tei-cartier, sector 2, București; 3. 44°27'35.30"N/26°07'08.09"E, pe terasa înaltă din dreapta Colentinei, în zona de unire cu lacul Tei; 4. așezarea eponimă a culturii, situată pe un platou; 5. 1927 - D. V. Rosetti; 8. cultura Tei; 9. MMB; 10. Rosetti 1935, 155-176, Leahu 2003, 27; Schuster *et alii* 2005, 89.

20. Văcărești, sector 4, București; 3. 44°24'14.79"N/26°06'53.95"E; 4. așezare pe un deal; 5. cercetare 1973-1977 - V. Zirra; 7. fragmente ceramice ce nu aparțin unor complexe; 8. faza a III-a a culturii Tei; 9. MMB; 10. Țico 1981, 251-252.

Numărul total de puncte cu descoperiri atribuite culturii Tei, respectiv grupului cultural Fundenii Doamnei este de 84, dintre care 20 sunt localizate în municipiul București (planșa I/1) și alte 64 în județul Ilfov (planșa I/2). Analizând caracterul descoperirilor (figurile 1-2), se observă că așezările culturii Tei sunt identificate preponderent în urma periegezelor și într-o mai mică măsură (17,54 %) în urma cercetărilor arheologice care ar putea, în mod ideal, să furnizeze date cât mai complete privind diverse aspecte ale acestor manifestări culturale.

Cercetărilor arheologice, atât preventive cât și sistematice - s-au desfășurat diferențiat pentru județul Ilfov (Figura 2) unde se constată un procent de 31,03 %, în raport cu un procent de aproximativ 17,50% pentru municipiul București. De asemenea, se observă și numărul mare a descoperirilor al căror caracter nu s-a putut preciza.

Procentul ridicat al cercetărilor de suprafață reprezintă și principala cauză a lipsei informațiilor privind structurile de arhitectură și combustie ale acestor manifestări culturale. Datele de care dispunem sunt puține, limitate, lacunare, fiind necesară utilizarea lor cu anumite rezerve.

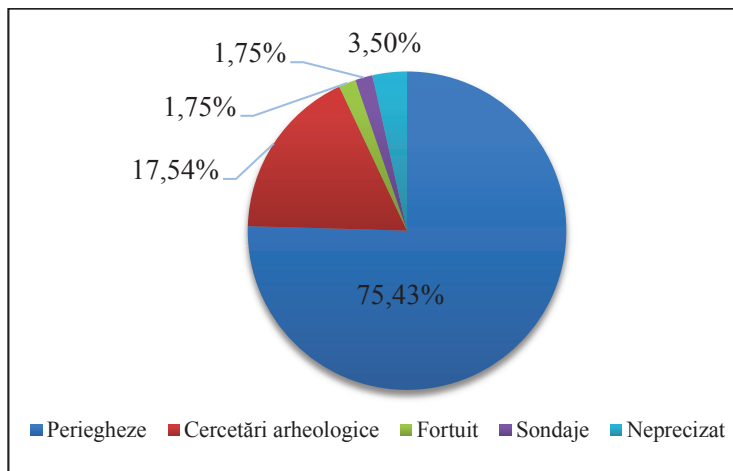

Figura 1. Caracterul descoperirilor așezărilor de pe teritoriul municipiului București.

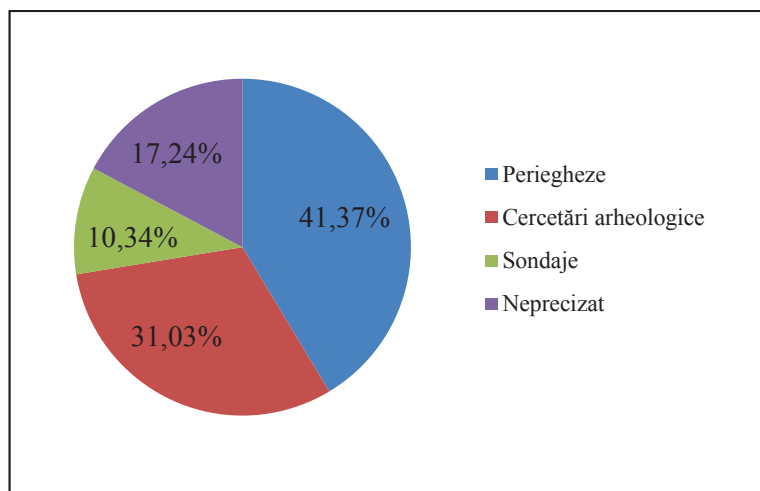

Figura 2. Caracterul descoperirilor așezărilor din județul Ilfov.

Răspândirea culturii Tei (planșele II-III) a depins în mare măsură de condițiile climatice și de caracteristicile geografice ale teritoriului, în perioada târzie a epocii bronzului fiind exercitată și o presiune din partea triburilor vecine, respectiv cele din aria culturilor Verbicioara, Coslogeni și Petrișoru-Racovițeni, Zimnicea-Plovdiv și Noua¹.

¹ Schuster 1994, p. 176.

O simplă cartare pe hartă a punctelor cu descoperiri Tei, ținând cont și de încadrarea cronologică a descoperirilor, relevă o concentrare a așezărilor timpurii ale culturii Tei în zona centrală a Munteniei - pe teritoriul orașului București, zona sudică a Ilfovului și jud. Giurgiu, până la Dunăre. Acest areal este denumit de Cristian Schuster drept teritoriul de bază al culturii Tei/*Kerngebiet*² (planșa III/1).

Evidența așezărilor pe faze, din București și Ilfov indică, pe lângă procentul mare de puncte neîncadrate cronologic, un număr ridicat de descoperiri atribuite fazei a III/*La Stejar* și fazei a V-a/grupului cultural Fundenii Doamnei (figurile 3-4). Având în vedere acest lucru, putem afirma că zona de care ne ocupăm ar fi fost locuită de comunitățile culturii Tei în perioada sa de maximă înflorire, la nivelul Bronzului Mijlociu, pentru ca spre finalul evoluției sale, respectiv în timpul evoluției grupului Fundenii Doamnei, așezările Tei să se răstrângă mult, luând în considerare și schimbările culturale din afara ariei, în spațiul culturilor vecine. Zona aceasta continuă să fie populată de comunitățile Tei și ulterior, spre sfârșitul Bronzului Mijlociu și în Bronzul Târziu, inclusiv în faza a IV-a, respectiv cea a grupului cultural Fundenii Doamnei³. De altfel, în 1978, având în vedere descoperirile de la vremea aceea, S. Morintz afirma că locuirile Tei din Bronzul Târziu sunt limitate în aria județului Ilfov⁴, acest fapt fiind pus pe seama presiunilor externe ale comunităților vecine, în special a celor venite din est.

Limita nordică a culturii Tei o reprezintă Țara Bârsei, în partea de sud-est a Transilvaniei, unde elemente ale culturii Tei sunt sesizate dincolo de Carpați încă din bronzului mijlociu, în special la nivelul fazelor II/I și III/*La Stejar*, conform informațiilor oferite de Cristian Schuster⁵. Afirmația domniei sale s-a bazat pe stadiul cercetărilor de la vremea respectivă, ulterior fiind însă documentată o descoperire la Sfântu Gheorghe-Piatra de Veghe, datând din prima fază a culturii⁶. La nivelul Munteniei centrale, locuirile din fazele I-II sunt relativ puține la număr⁷, mult mai numeroase fiind așezările din etapele de final ale acestei manifestări (figurile 2-3).

Deși descoperirile din sud-estul Transilvaniei par la prima vedere izolate, considerăm că acest fapt se datorează unor particularități geografice, ca atare zona de bază/*Kerngebiet-ul* culturii Tei poate include și acest teritoriu, precum și zona de la sud de Carpați, având în vedere numeroasele descoperiri din ultimii ani, atribuite culturii Tei (planșa III/2).

² Schuster 1994, p. 171, fig. 1a.

³ Leahu 1966, p. 16-17.

⁴ Morintz 1978, p. 80.

⁵ Schuster 1994, p. 172.

⁶ Căvruc 1999, p. 1.

⁷ Băjenaru 2014, harta 7.

Limita sudică a culturii Tei se conturează în spațiul bulgăresc, între Dunăre și Marița, unde comunitățile Tei ar fi ajuns în timpul fazei a III-a/*La Stejar* a culturii. Se vorbește despre o *variantă Tei III sud-dunăreană* care ar fi luat naștere prin preluarea unor elemente din fondul autohton din Bulgaria și a unor componente macedonene, acest amestec cultural stând la baza formării ulterioare a culturii Zimnicea Plovdiv⁸.

Limita vestică a culturii Tei se află în spațiul cuprins între Vedeia și Olt. Linia Oltului, reprezentând granița aproximativă dintre comunitățile Verbicioara și Tei, cele două manifestări fiind din punct de vedere cronologic, contemporane. Se poate însă ca *triburile Tei să fi ajuns și mai departe spre vest, înlăturând sau, dimpotrivă, conviețuind cu comunitățile Verbicioara*⁹. Cea mai vestică descoperire, publicată și atribuită culturii Tei este cea de la Nicolae Titulescu, jud. Olt, datată în faza a IV-a¹⁰.

Limita estică, respectiv Valea Mostiștei, a fost ocupată de comunitățile Tei doar în perioada mijlocie a epocii bronzului, așezările Tei cercetate în acest spațiu fiind datate în primele două faze ale culturii¹¹, excepție făcând poate așezarea de la Lilioci, cu ceramică tip Fundenii Doamnei¹². Există rezerve legate de această descoperire, considerată a fi o manifestare de tip Tei-Coslogeni¹³, asemeni celei de la Brănești - „Vadu Anei”¹⁴ etc.

Lipsa așezărilor Tei și-a găsit explicație, considerăm în mod plauzibil, în particularitățile geografice de la est de Mostiștea, demonstrat fiind că aceste comunități preferau stepei, zonele mai înalte, cu păduri și rețea hidrografică bogată¹⁵.

În faza a III-a a culturii Tei, respectiv la începutul Bronzului Târziu, din partea de est se exercită presiuni ale unor grupuri străine, în urma cărora comunitățile Tei părăsesc Valea Mostiștei¹⁶.

Distribuția așezărilor Tei și Fundenii Doamnei după criteriul cronologic, indică însă o concentrare a locuirilor la sfârșitul Bronzului Mijlociu și începutul Bronzului Târziu, comparativ cu perioadele anterioare, poate ca urmare a unui aport al comunităților Tei dinspre vest, conform ipotezei lui Cristian Schuster¹⁷, menționate anterior. Trebuie avut în vedere faptul că multe dintre descoperirile

⁸ Alexandrescu 1973, p. 83.

⁹ Schuster 1994, p. 172.

¹⁰ Trohani, Zorzoliu 1982, p. 68.

¹¹ Morintz 1978, p. 48. Schuster 1994, p. 173.

¹² Leahu 2003, p. 20.

¹³ Schuster 1994, p. 178.

¹⁴ Schuster 1993; Schuster 1994, p. 178.

¹⁵ Leahu 1966, p. 25-28.

¹⁶ Schuster 1994, p. 176.

¹⁷ Schuster 1994, p. 176.

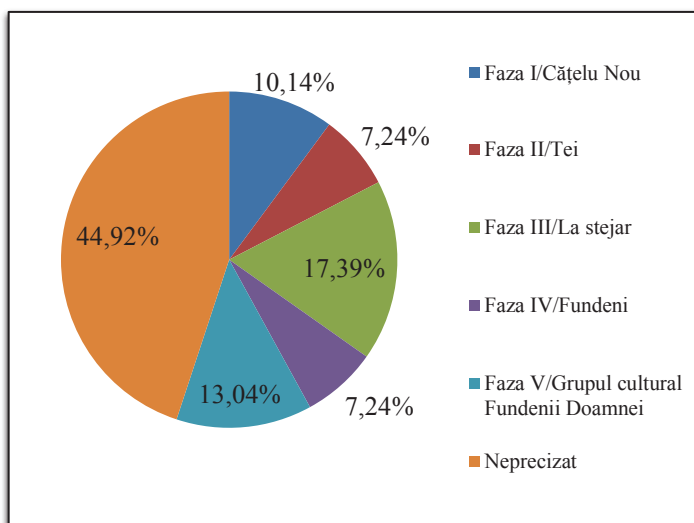

Figura 3. Distribuția pe faze a așezărilor identificate în județul Ilfov

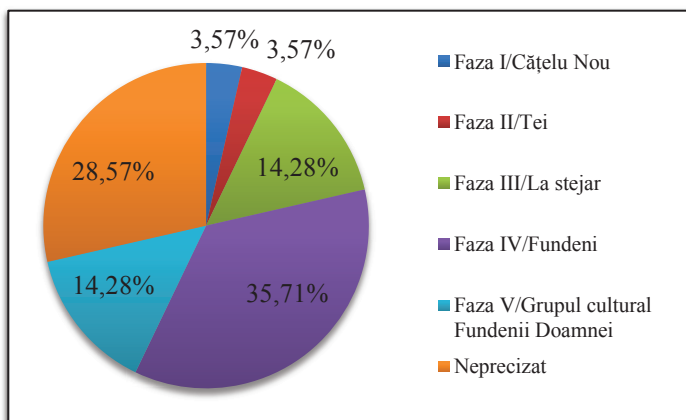

Figura 4. Distribuția pe faze a așezărilor identificate în București.

din acest spațiu nu au fost încadrate cronologic, ca atare, procentele ce reies din figurile 3-4, trebuie tratate cu rezerve.

Ceea ce se poate afirma totuși cu siguranță este că acest areal este mai intens locuit în perioada târzie a epocii bronzului, descoperirile atribuite primelor două faze ale culturii Tei fiind mai puțin numeroase.

Bibliografie

- Alexandrescu 1973:** Alexandrina D. Alexandrescu, *La nécropole du bronze récent de Zimnicea (dép de Teleorman)*, Dacia 17, 1973, p. 77-97.
- Băjenaru 2014:** R. Băjenaru, *Sfârșitul bronzului timpuriu în regiunea dintre Carpați și Dunăre / The End of the Early Bronze Age between Carpathians and Danube*, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2014.
- Boroneanț 1981:** V. Boroneanț, *Cercetări arheologice privind cultura Tei de la Chitila Cărmidărie*, CAB, III, 1981, p. 195-225.
- Boroneanț 2002:** V. Boroneanț, *Cercetările arheologice de la Chitila-Fermă din anul 2001*, MIM, XVI, 2002, p. 3-39.
- Boroneanț 2005:** V. Boroneanț, *Cercetările de la Domnești, județul Ilfov, Canalul Dunăre-București*, CAB, VI, 2005, p. 23-46.
- Boroneanț 2005a:** V. Boroneanț, *Chitila-Fermă. Studiu monografic*, CAB, VI, 2005, p. 47-82.
- Boroneanț et alii 2007:** V. Boroneanț, G. Mănucu-Adameșteanu, C. Ștefan, *Chitila „Cărmidărie”. Raport preliminar privind campania 2005*, CAB, VII, 2007, p. 45-54
- Cavruc 1999:** V. Cavruc, *Considerații privind situația etnoculturală în sud-estul Transilvaniei în epoca bronzului mijlociu*, Angustia, 4, 1999, p. 13-41.
- Chirică, Popovici-Baltă 1973:** V. Chirică, R. Popovici-Baltă, *Cercetări arheologice de suprafață la sud de București*, MCA, X, p. 353-366.
- Gavrilă 2013:** Elena Gavrilă, *Tei culture settlements in Bucharest and Ilfov county*, în *The Thracians and their Neighbors in the Bronze and Iron Age*, Proceedings of the 12th International Congress of Thracology, vol. I: *Settlements, fortresses, artifacts*, 14th september, 2013, p. 153-168.
- Leahu 1963:** V. Leahu, *Săpăturile de salvare de la Giulești-Sârbi*, CAB I, 1963, p. 179-270.
- Leahu 1965:** V. Leahu, *Săpăturile arheologice de la Cățelu Nou*, CAB, II, 1965, p. 11-75.
- Leahu 1966:** V. Leahu, *Cultura Tei*, 1966, București.
- Leahu 1968:** V. Leahu, *Săpăturile arheologice de la Otopeni*, MIM, VI, 1968, p. 27-41.
- Mănucu-Adameșteanu et alii 2005:** G. Mănucu-Adameșteanu, D. Căpățână, V. Boroneanț, Nona Palincaș, A. Măgureanu 2005, *Săpături arheologice de salvare la Pantelimon (2004)*, CAB, VI, 2005, p. 83-172.
- Mănucu-Adameșteanu et alii 2011:** G. Mănucu-Adameșteanu, Camelia-Mirela Vintilă, Elena-Florentina Gavrilă, A. Măgureanu, Adina Boroneanț, Meda Toderas, 93. *Cioflinceni, com. Snagov, jud. Ilfov, punct: La est de sat (tarlaua 222, parcela 807)*, CCA 2011, campania 2010, p. 174-176.

Morintz Rosetti 1959: S. Morintz, D.V. Rosetti, *Din cele mai vechi timpuri și până la formarea Bucureștilor*, București de odinioară în lumina săpăturilor arheologice, București, Ed. Științifică, 1959, p. 11-35.

Morintz 1978: S. Morintz, *Contribuții arheologice la istoria tracilor timpurii. I. Epoca bronzului în spațiul carpato-balcanic*, Biblioteca de Arheologie 24, București, 1978.

Negru et alii 2007: M. Negru, C. Schuster, A. Bădescu, Alexandra Comșa, A. Morintz, *Militari Câmpul Boja*. Series IV. Archaeological excavations from 2006-2007, Târgoviște, 2007.

Negru et alii 2009: M. Negru, C. Schuster, A. Morintz, A. Bădescu, *București, Punct: Militari-Câmpul Boja*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România*. A XLIII-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Târgoviște, 27-30 mai 2009, Valachica XXI, p. 80-81.

Roman 2012: P. Roman, *Cercetări arheologice și documente din arhive despre orașul Măgurele (jud. Ilfov) și unele sate de la vest sud-vest de București*, Ed. Artemis, București, 2012.

Trohani, Zorzoliu 1982: G. Trohani, T. Zorzoliu, *Cercetările arheologice din com. Nicolae Titulescu, jud. Olt, CA, V, 1982*, p. 65-71.

Țico 1981: C. Țico, *Contribuții arheologice la cunoașterea complexului arhitectonic Văcărești*, CAB, III, 1981 p. 240-253.

Sandu-Cuculea 1992: Vasilica Sandu-Cuculea, *Cercetări arheologice în zona Lunca-Bârzești*, CAB, IV, 1992, p. 163-195.

Sandu-Cuculea 2005: Vasilica Sandu-Cuculea, *Descoperiri arheologice în comuna Brănești, județul Ilfov*, MIM, XIX, 2005, p. 36-60.

Schuster 1993: C. Schuster, *Eine Bermerkung zu den Verbindungen der Teimit der Coslogeni-Kultur*, CCDJ, X, 1993, p. 199-206.

Schuster 1994: C. Schuster, *Aria de răspândire a culturii Tei*, *Analele Banatului*, 3, 1994, p.171-178.

Schuster 2000: C. Schuster, *De la epoca pietrei la prima vârstă a fierului*, în M. Negru, C. Schuster, D. Moise, *Militari-Câmpul Boja. Un sit arheologic pe teritoriul Bucureștilor*, București, 2000, p. 13-46.

Schuster 2007: C. Schuster, *Die Tei-Kultur, în Zur Bronzezeit in Südrumänien. Drei Kulturen: Glina, Tei und Verbicioara*, Bd. II, Târgoviște, 2007, p. 39-74.

Schuster et alii 2005: C. Schuster, G. Crăciunescu, C. Fântâneau, *Zur Bronzezeit in Südrumänien. Bd. I. Siedlungen und Bestattungen der Glina-, Tei- und Verbicioara-Kultur*, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2005.

Șerbănescu, Trohani 1978: D. Șerbănescu, G. Trohani, *Cercetări arheologice pe valea Mostiștei, Ilfov-file de Istorie*, 1978, p. 17-42.

Ștefănescu 1981: A. Ștefănescu, Contribuții arheologice privitoare la începuturile locuirii feudale la Buftea, CAB, III, p. 179-184

Turcu, Ștefănescu 1992: Mioara Turcu, A. Ștefănescu, *Sondajul arheologic de la Popești-Leordeni, Botul Malului*, CAB, IV, 1992, p. 215-271.

Zănescu 1992: I. Zănescu, Șantierul Dealul Piscului - Cronica cercetărilor arheologice (1981-1989), CAB, IV, 1992, p. 363-71.

Zirra 1959: V. Zirra, *Săpăturile arheologice de la Fundenii Doamnei*, MCA, VI, 1959.

Zirra, Cazimir 1963: V. Zirra, G. Cazimir, *Unele rezultate ale săpăturilor arheologice de pe Câmpul lui Boja*, CAB, I, 1963, p. 49-77.

Lista ilustrațiilor / List of illustrations

Planșa I. Așezările culturii Tei din București (1) și județul Ilfov (2).

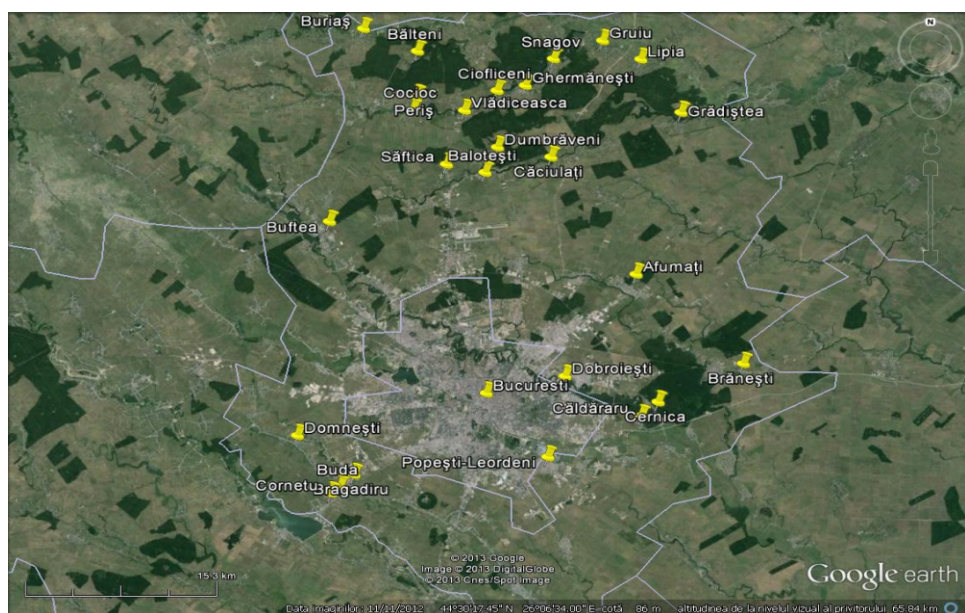
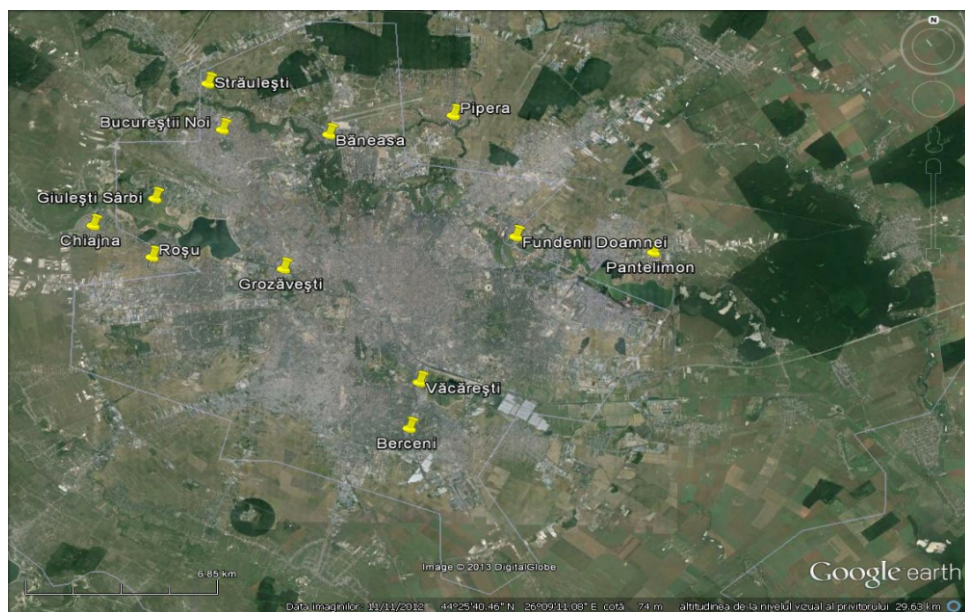
Plate I. The settlements of Tei culture from Bucharest (1) and Ilfov county (2).

Planșa II. Descoperiri din București (1) și Ilfov (2), atribuite culturii Tei, după Schuster et alii 2005.

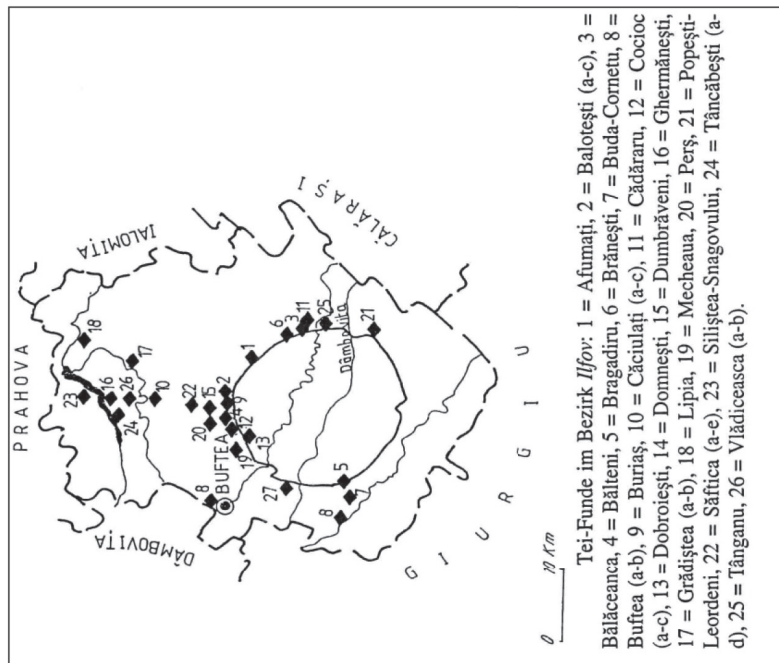
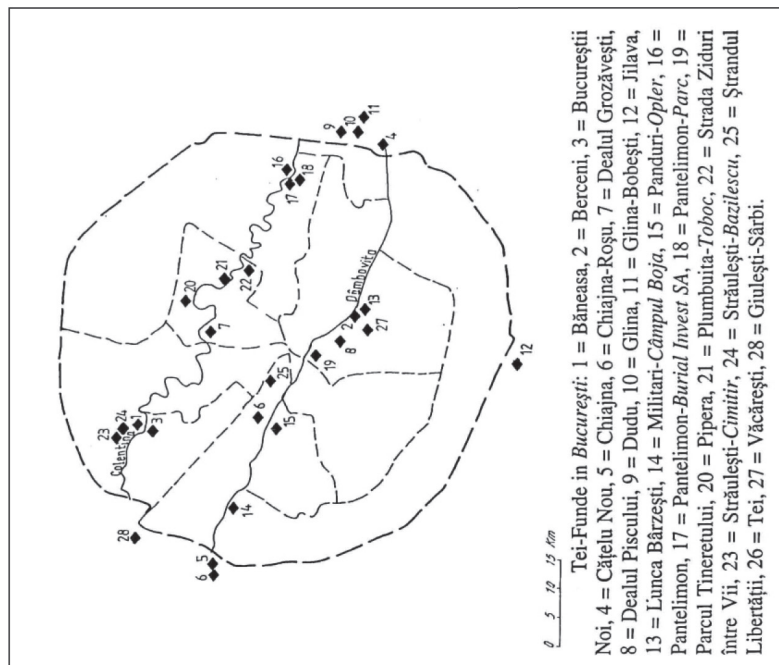
Plate II. Discoveries from Bucharest (1) and Ilfov (2), assigned to Tei cultures, after Schuster et alii 2005.

Planșa III. Aria de răspândire a culturii Tei în Muntenia (1) după Schuster 1994 și în sud-estul Transilvaniei (2), după Cavruc 1999.

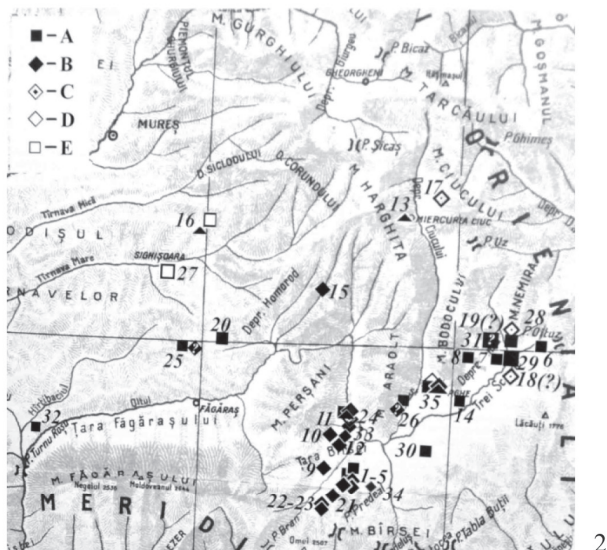
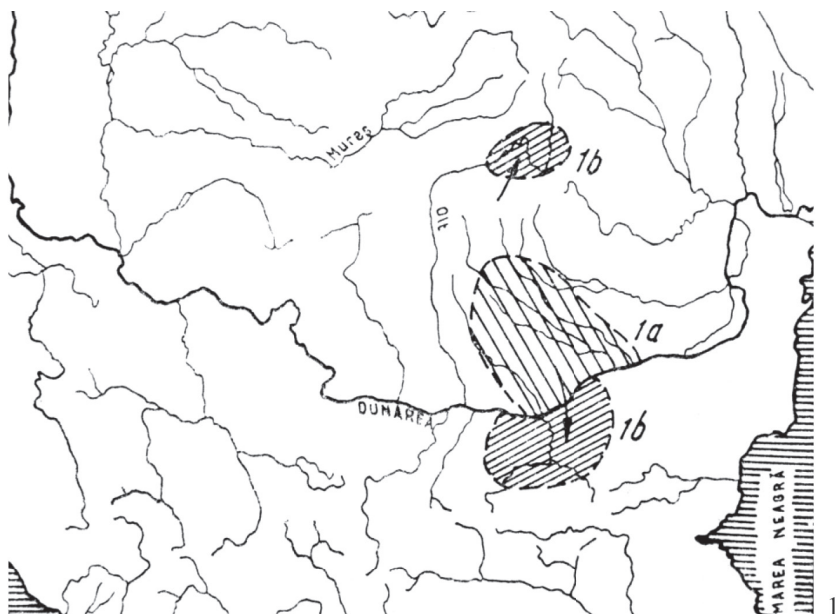
Plate III. The spread area of Tei culture in Wallachia (1) after Schuster 1994 and in south-eastern part of Transylvania (2), after Cavruc 1999.

Planșa I. Așezările culturii Tei din București (1) și județul Ilfov (2).

Planșa II. Descoperiri din București (1) și Ilfov (2), atribuite culturii Tei, după Schuster et alii 2005.

Planșa III. Aria de răspândire a culturii Tei în Muntenia (1) după Schuster 1994 și în sud-estul Transilvaniei (2), după Căvruc 1999.